

پرورش در قفس**آرتمیا کلید توسعه آبزی پروری ( با تاکید بر ضرورت تولید آرتمیا در کشور)**

امیر شعاع حسنی - سازمان شیلات ایران، معاونت توسعه آبزی پروری  
حمید طالبی بید هندی - سازمان شیلات ایران، معاونت توسعه آبزی پروری

**چکیده:**

با توجه به محدودیت ذخایر آبزیان و به تبع آن کاهش صید در نیم قرن اخیر، آبزی پروری از رشد بسیار مناسبی در دنیا برخوردار شد. شیلات ایران در یک رویکرد جدید ساختاری ( طی سالهای ۱۳۶۸ و ۱۳۸۳) و همگام با توسعه آبزی پروری در جهان، طرح ها و پروژه های مختلفی را طی برنامه های دوم تا پنجم به اجراء در آورده است که ماحصل اجرای این برنامه ها افزایش بیش از ۳۰۰ درصدی انواع آبزیان طی ۱۰ سال گذشته شده است ( از ۱۱۰ هزار تن به ۳۷۵ هزار تن). لذا در همین راستا، به منظور تامین نهاده های مورد نیاز ( آرتمیا) و همچنین بومی سازی فن آوری روز دنیا در زمینه برداشت، فراوری و پرورش آرتمیا و تامین نیاز توسعه کشور، پروژه هایی مختلفی همچون ارزیابی ذخایر آرتمیا در دریاچه های شور طبیعی، پتانسیل یابی و بررسی توان تولید آرتمیا در کشور انجام شد، بومی سازی بیو تکنیک پرورش آرتمیا در استخر های خاکی از طریق اجرای پروژه های پایلوت پرورش آرتمیا در استخر های خاکی در استانهای خوزستان، هرمزگان، قم، فارس، آذربایجان شرقی و غربی، سیستان و بلوچستان، مرکزی، بوشهر، کرمان در طی برنامه های توسعه توسط مراکز دانشگاهی، تحقیقاتی و شیلات مناطق از مهمترین اقدامات انجام شده در طی دو دهه اخیر بود که علاوه بر شناسایی دریاچه های طبیعی نظیر ارومیه، مهارلو، بختگان و طشک، اراضی لم یزرع در سواحل جنوبی کشور و کال شور های مناسب در استانهای کرمان، خراسان رضوی، قم و ... نیز شناسایی شد. در این بررسیها، انواع زیست بوم ها، محدوده های زمانی مناسب برای پرورش در اقلیم های مختلف، شیوه های تامین سیستم و بیوماس ( برداشت از محیط طبیعی و یا پرورش در سیستم های مختلف)، بومی سازی شیوه های فراوری سیستم و بیوماس و بر آورد میزان نیاز بخش های مختلف آبزی پروری شناسایی و به ثبت رسید. بر اساس نتایج حاصله مشخص شد که در کشور دو اقلیم عمده برای پرورش وجود دارد که در سواحل جنوبی، محدوده های زمانی مناسب برای پرورش در دو دوره، بهمن تا مرداد ماه سال بعد و شهریور تا آذر ماه همان سال بود در حالیکه در استانهای داخلی نظیر کرمان و خراسان دوره زمانی مناسب برای پرورش از اردیبهشت تا آبان ماه همان سال به ثبت رسیده است. در هر دو منطقه دما عامل محدود کننده در یکپارچه بودن دوره پرورش می باشد. مع الوصف با عنایت به برنامه توسعه ششم سازمان شیلات ایران مبنی بر تولید ۲۰۰ هزار تن ماهی دریایی در قفس های دریایی، ۵ هزار تن ماهی در استخر های خاکی، ۲ هزار تن ماهی در سیستم مدار بسته، ۶۰ هزار تن میگو، ماهیان زینتی و خاویاری، انتظار می

